

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Equipos. medios auxiliares e de seguridade		Código	670G01026
Titulación	Grao en Arquitectura Técnica			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalegoInglésItaliano			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Construcións Arquitectónicas			
Coordinación	Fernandez Prado, Ruben		Correo electrónico	ruben.fprado@udc.es
Profesorado	Fernandez Prado, Ruben		Correo electrónico	ruben.fprado@udc.es
Web				
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é o coñecemento de todos aqueles elementos necesarios para levar a cabo o proceso construtivo e, con todo, non forman parte del. Estúdanse os seus tipos e características, utilización, modo de aplicación e rendemento, complementando así os coñecementos adquiridos noutras materias para que poidan ser posibles as execucións.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A3	Coñecer os materiais, tecnoloxías, equipos, sistemas e procesos construtivos propios da edificación en xeral e en particular aqueles específicos de Galicia.
A16	Coñecer e aplicar as técnicas de avaliación e prevención de riscos, deseño de estudos e planes, así como dos procesos de coordinación da seguridade e saúde laboral na edificación.
A23	Implementar os planes de seguridade e o seu control en obra.
A25	Deseñar e redactar estudos e planes de evacuación e seguridade dos edificios.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Capacidade de organización e planificación.
B5	Capacidade para a resolución de problemas.
B6	Capacidade para a toma de decisións.
B13	Compromiso ético.
B16	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B22	Sensibilidade cara a temas de seguridade laboral, accesibilidade, sustentabilidade e medioambiente.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.	A3 A16 A23 A25	B1 B2 B5 B6 B13 B16 B22	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8
Capacidade de organización e planificación		B2	
Capacidade para a resolución de problemas		B5	
Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica		B16	
Sensibilidade cara a temas de seguridade laboral, accesibilidade, sustentabilidade e medioambiente		B22	
Coñecer os materiais, tecnoloxías, equipos, sistemas e procesos construtivos propios da edificación en xeral e en particular aqueles específicos de Galicia.	A3	B1	C1
realizar actividad	A3 A16 A23 A25	B1 B2 B5 B6 B13 B16 B22	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8

Contidos	
Temas	Subtemas
BLOQUE 1. ANDAMIOS, APUNTALAMENTOS E DERRIBOS	TEMA 1.1. ANDAMIOS TEMA 1.2. APUNTALAMENTOS TEMA 1.3. MAQUINARIA E MEDIOS AUXILIARES EN DERRIBO E DEMOLICIÓNS TEMA 1.4. OCUPACIÓN DA VÍA PÚBLICA TEMA 1.5. SEÑALIZACIÓN VIARIA
BLOQUE 2. ELEVACIÓN	TEMA 2.1. PRINCIPIOS DE ELEVACIÓN. APARATOS. TEMA 2.2. MAQUINARIA DE ELEVACIÓN TEMA 2.3. GUINDASTRE TORRE

BLOQUE 3. MOVEMENTO DE TERRAS	TEMA 3.1. O TRACTOR TEMA 3.2. O BULLDOZER TEMA 3.3. MOTOTRAILLA TEMA 3.4. MOTONIVELADORA TEMA 3.5. CARGADORAS TEMA 3.6. EXCAVADORAS, RETROEXCAVADORAS TEMA 3.7. PALA MIXTA TEMA 3.8. EXCAVADORA DE MANDÍBULAS TEMA 3.9. COMPACTACIÓN E CONSOLIDACIÓN TEMA 3.10. RENDEMENTO DE MAQUINARIA DE MOVEMENTO DE TERRAS. O TERREO. TEMA 3.11. POTENCIA NA MAQUINARIA DE MOVEMENTO DE TERRAS.
BLOQUE 4. INSTALACIÓNS XERAIS	TEMA 4.1. INSTALACIÓNS XERAIS DE OBRA. IMPLANTACIÓN. TEMA 4.2. SEGURIDADE NAS MÁQUINAS E MANTEMENTO
BLOQUE 5. MAQUINARIA E MEDIOS AUXILIAIS PARA ESTRUCTURAS DE FORMIGÓN	TEMA 5.1. MAQUINARIA E MEDIOS AUXILIAIS EN CIMENTACIÓNS ESPECIAIS TEMA 5.2. MAQUINARIA E MEDIOS AUXILIAIS PARA CIMENTACIÓNS E ESTRUCTURAS DE FORMIGÓN TEMA 5.3. PEQUENA MAQUINARIA E AUXILIAIS

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A3 A16 A23 A25 B1 B2 B5 B6 B13 B16 B22 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	27.5	45	72.5
Proba obxectiva	A3 A16 A23 A25 B1 B2 B5 B6 B13 B16 B22 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	2.5	2	4.5
Saídas de campo	A3 B16 B22	2.5	2	4.5
Solución de problemas	A3 A16 A23 A25 B1 B2 B5 B6 B13 B16 B22 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	27.5	39	66.5
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral e gráfica con axuda de medios audiovisuais e apoio de lousa, con inserción puntual de invitación ao alumnado a comentarios e debate para apreciar puntos de vista e facilitar a aprendizaxe.

Proba obxectiva	Proba individual por escrito que integra preguntas abertas de desenvolvemento tanto de teoría como de solución de problemas. Ademais, en canto ás preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple tipo test, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar, de debuxo ou de asociación, e resolución de exercicios prácticos.
Saídas de campo	Realizaranse unha ou varias visitas a obra ou asistencia a conferencia que será cualificada en función da asistencia e da participación do alumno na mesma.
Solución de problemas	Realizaranse prácticas durante as sesións interactivas, complementada co uso de medios informáticos para que o alumno resolva presencialmente en clase os problemas propostos por el profesor. Realizarase asimesmo traballo na casa en equipo consistente en proxectos propostos polo profesor que se presentarán públicamente nas sesións interactivas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva Solución de problemas Sesión maxistral Saídas de campo	Tutorías en despacho durante o período lectivo do curso, a solicitude do alumno ou do profesor sempre a través de mail. A atención personalizada non substituirá en ningún caso ás sesións expositivas nin as sesións interactivas expostas durante o curso, senón que servirá de complemento e apoio ao alumno naqueles asuntos nos que, a pesar de facer intentos razoados de solucionalo, non chega a asimilar o concepto. Deberase pedir cita vía mail para realizar unha tutoría.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A3 A16 A23 A25 B1 B2 B5 B6 B13 B16 B22 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Proba individual por escrito que integra preguntas abertas de desenvolvemento tanto de teoría como de solución de problemas. Ademais, en canto ás preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple tipo test, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar, de debuxo ou de asociación, e resolución de exercicios prácticos.	70
Solución de problemas	A3 A16 A23 A25 B1 B2 B5 B6 B13 B16 B22 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Realizaranse prácticas durante as sesións interactivas, complementada co uso de medios informáticos para que o alumno resolva presencialmente en clase os problemas propostos por el profesor. Realizarase asimesmo traballo na casa en equipo consistente en proxectos propostos polo profesor que se presentarán públicamente nas sesións interactivas.	28
Saídas de campo	A3 B16 B22	Realizaranse unha ou varias visitas a obra ou asistencia a conferencia que será cualificada en función da asistencia e da participación do alumno na mesma.	2
Outros			

Observacións avaliación
Para superar a materia é condición necesaria aprobar (5 sobre 10) a proba obxectiva.   Se a proba obxectiva foi aprobada a súa cualificación computará ao 70% sobre a cualificación final da materia.   O 30% restante será o resultado da media aritmética simple das cualificacións de todas as prácticas realizadas (28%) máis a nota da visita guiada ou conferencia (2%).   Esta cualificación ao 30% da nota media das prácticas manterase e sumárase á cota da proba obxectiva para a cualificación final tanto da primeira como da segunda oportunidade, se a houber, sempre que se cumpran as dúas condicións antedichas e a proba obxectiva fose aprobada.   Se a proba obxectiva non foi aprobada a cualificación final da materia será a obtida na mesma computando ao 100%.   Non se corruxirá ningunha proba obxectiva que non se firme nin se cubran todos o datos persoais.   O alumno que non asista ás clases prácticas ou non realice a proba obxectiva será cualificado con Non Presentado

Fontes de información

Bibliografía básica	- Eduardo Lagarde Abrisqueta (1988). EQUIPOS DE OBRAS Y MEDIOS AUXILIARES. Getafe (Madrid). Fundación Escuela de la Edificación - Manuel Díaz del Río y Jáudenes (2007). MANUAL DE MAQUINARIA DE CONSTRUCCIÓN. Madrid. McGraw Hill - Frank Harris (1992). MAQUINARIA Y MÉTODOS MODERNOS DE CONSTRUCCIÓN. Madrid. Bellisco e Hijos - F. Ballester y J. Capote (1992). MÁQUINAS DE MOVIMIENTO DE TIERRAS. Madrid. PEDECA - Andrés Abasolo (2005). CONSTRUCCIÓN Y MÁQUINAS EN EDIFICACIÓN. Madrid. Munilla-Leira, S.L. - Félix Hernández Castellá y Luis Fernández Montes (1986). INTRODUCCIÓN A LA COMPACTACIÓN VIBRATORIA. Zaragoza. LEBRERO - (varias firmas comerciales) (2004). OPERADOR DE GRÚA TORRE. Segovia. ATRIUM - Luis Jiménez López (2002). OPERADOR DE GRÚAS TORRE. Barcelona. Grupo CEAC - Miguel Ángel Menéndez González (2004). MANUAL PARA LA FORMACIÓN DE OPERADOR DE GRÚA TORRE. Valladolid. Fundación Laboral de la Construcción del Principado de Asturias y Lex Nova, S.A. - SOCIEDAD FRANCO-ESPAÑOLA DE ALAMBRES, CABLES Y TRANSPORTES AÉREOS, S.A. (1965). CATÁLOGO DE LA SOCIEDAD FRANCO-ESPAÑOLA DE ALAMBRES, CABLES Y TRANSPORTES AÉREOS, S.A.. Bilbao - E. Carnicer Royo (1981). EQUIPOS Y HERRAMIENTAS NEUMÁTICAS. Barcelona. Gustavo Gili - Pierre Cormon (1979). FABRICACIÓN DEL HORMIGÓN. Barcelona. E.T.A. - Juan Tiktin (1995). MOVIMIENTO DE TIERRAS. Madrid. Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos
Bibliografía complementaria	- (revista especializada) ((edición mensual)). POTENCIA. - (revista especializada) ((edición mensual)). CONSTRUCTION &&&& EQUIPMENT.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Matemáticas I/670G01001
 Física Aplicada I/670G01002
 Materiais I/670G01003
 Matemáticas II/670G01006
 Física Aplicada II/670G01007
 Construción I/670G01009
 Construción II/670G01011
 Materiais II/670G01012
 Instalacións I/670G01014
 Construción III/670G01017
 Xeometría da Representación/670G01018
 Estructuras I/670G01019
 Topografía/670G01020
 Instalacións II/670G01024
 Estruturas II/670G01025
 Estruturas III/670G01034

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Organización, programación e control/670G01021
 Construción IV/670G01022
 Materiais III/670G01016
 Dirección. Xefatura e Xestión de Obras/670G01028
 Estruturas III/670G01034
 Instalacións III/670G01035

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías